

20 jaar Vissennetwerk

TEKST

Willie van Emmerik

ILLUSTRATIESJanny Bosman en
Sportvisserij Nederland

Het Vissennetwerk is opgericht in 2003 en bestaat dit jaar twintig jaar. Al twintig jaar kennis delen over vis, vishabitat en visserij. Een mooie gelegenheid om terug te blikken en vooruit te kijken.

Rond de eeuwwisseling werd er door diverse organisaties (OVB, Tauw, NVVS, waterschappen, Werkgroep Ecologisch Waterbeheer, Witteveen+Bos) al gesproken over een platform voor vis. Veel waterschappen waren geïnteresseerd in een regulier overleg waar ervaringen en kennis op het gebied van vis, visstand en waterinrichting kon worden uitgewisseld. Kennis was destijds fragmentarisch aanwezig en werd nauwelijks gedeeld in de waterwereld. Er werd een inventarisatie gehouden onder potentieel geïnteresseerden om na te gaan waar dit platform en het programma aan zou moeten voldoen. Vervolgens is mede op basis van de verzamelde informatie verder nagedacht en gediscussieerd over onder andere de doelen, de doelgroepen, aansturing en thema's.

Eerste bijeenkomst

De eerste bijeenkomst vond plaats op 29 oktober 2003 in een zaaltje bij het waterrijke natuurgebied De Blauwe Kamer in Wageningen. Er waren presentaties over visexoten, vismigratie en KRW. Thema's die overigens nu nog net zo actueel zijn als toen. Daarna werd in kleine werkgroepen nagedacht over de belangrijke thema's voor het Vissennetwerk en de verwachtingen van een dergelijk platform. De bijeenkomst werd goed bezocht en er was duidelijk draagvlak en enthousiasme onder de deelnemers.

Er werd een brede stuurgroep ingesteld bestaande uit een groep van ongeveer zeven medewerkers van de diverse deelnemende organisaties in Nederland en Vlaanderen. Zij bepalen gezamenlijk het jaarprogramma ▶

De bijeenkomsten van het Vissennetwerk worden steevast goed bezocht.

voor het Vissennetwerk en coördineren in subgroepjes de verschillende bijeenkomsten. De toenmalige OVB werd trekker van het geheel; in 2006 werd deze rol overgenomen door Sportvisserij Nederland.

Inhoud en netwerken

Sinds de oprichting zijn er ruim 70 bijeenkomsten geweest met uiteenlopende thema's; van vismigratie tot de duurzame benutting van visstanden en van Kaderrichtlijn Water tot innovatieve maatregelen op

Tijdens het de netwerkdagen worden regelmatig praktijkdemonstraties gegeven.

het gebied van visstandbeheer. Het dagprogramma bestaat doorgaans uit een aantal presentaties. Daarnaast wordt er een- of tweemaal per jaar een buitenexcursie georganiseerd. De bijeenkomst wordt zowel in Nederland als in Vlaanderen steeds op andere plekken gehouden. Alleen in coronatijd zijn de bijeenkomsten af en toe niet doorgegaan of online gehouden. De dagen worden bezocht door gemiddeld circa 70 personen. De deelnemers werken doorgaans bij waterschappen, adviesbureaus, Rijkswaterstaat en het ministerie van LNV, onderzoeksinstituten en universiteiten, natuurorganisaties en visserijorganisaties (sport en beroep). Na afloop van het officiële programma is er standaard ruimte voor een netwerkbijeenkomst die zorgt voor het leggen van nieuwe contacten, informatie-uitwisseling en nieuwe samenwerkingsverbanden.

Bijzondere bijeenkomsten

Gedurende de afgelopen twintig jaar zijn er diverse memorabele bijeenkomsten geweest. Tijdens een van de eerste bijeenkomsten was het thema vismigratie. Deze netwerkdag vond op een zeer koude dag plaats in november en werd gehouden in een evenemententent op het Eiland van Maurik. De deelnemers zaten met jassen aan te kleumen bij een paar terraskachtjes. Dat was wel een leermoment. De excursie naar de vispassage bij stuwcomplex Amerongen in de stromende regen, werd niet echt drukbezocht. Gelukkig was er wel veel enthousiasme voor het vismigratiehandboek.

In 2007 was tijdens een van de bijeenkomsten het thema 'Snoekbaars en ecologische herstel'. Na een dag vol presentaties, kreeg de dag een culinair tintje en werd er een workshop snoekbaars fileren gegeven door Eddy Lammens, Toine Aarts en Marco Kraal. De snoekbaars werd daarna bereid en genuttigd bij de borrel. Voor het onderwerp 'Exotische vissen' was het

netwerk in 2010 te gast bij Sportvisserij Nederland en was er in de middag een door RAVON georganiseerd visexoten practicum en herkenningssquiz met inheemse en uitheemse vis in diverse aquaria.

Over de grens

In samenwerking met het Belgische Instituut voor Natuur en Bosonderzoek (INBO) ging het Vissennetwerk ook regelmatig de grens over. Een van die keren was hierbij het thema 'de fint'. Na het binnenprogramma trachten de deelnemers in het zoete getijdewater van de Schelde bij Branst de fint waar te nemen. Sinds 2014 wordt hier namelijk door de plaatselijke bevolking weer paaiende finten gezien. Of er die dag daadwerkelijk paaiende finten zijn waargenomen, blijft tot op de dag van vandaag punt van discussie. De verste bestemming was Wesel in Duitsland, met als thema 'Herstel van vis in kleine rivieren en beken', waar een excursie plaatsvond naar de herstelde rivier de Lippe, bronrivier van de Rijn. In deze rivier komt de kwabaal voor. De meest dynamische netwerkdag was een bijeenkomst over het IJsselmeergebied. De vergaderlocatie was een bus waarin tijdens een rondrit om het IJsselmeer pitches werden gehouden. Op diverse plekken werd gestopt om visgerelateerde projecten te bekijken, zoals de achteroever in de Koopmanspolder. In de coronajaren vond het Vissennetwerk een paar maal plaats in de vorm van een webinar. Het fysiek samenkomen en netwerken werden hier node gemist maar gelukkig kon begin 2022 weer een fysiek Vissennetwerk worden gehouden waarbij de nieuwe Visatlas van Nederland is gepresenteerd.

Toekomst

Er is de afgelopen 25 jaar veel gebeurd op het gebied van de visserijbiologie, visserijbeheer en aanverwant onderzoek. Denk aan wet- en regelgeving, monitoring, inrichtings- en herstelmaatregelen, visserij, waterkwaliteit en onderzoekstechnieken. Rond 2000 was er gefragmenteerd kennis aanwezig, nu is er door de toegenomen aandacht voor vissen in water- en natuurbeheer, veel meer kennis en wordt deze ook beter gedeeld tussen onderzoeksinstituten, waterbeheerders, overheden, natuurorganisaties, adviesbureaus en de professionele visserijorganisaties. Sinds enkele jaren staat dit werkveld ook centraal bij de Wageningen Universiteit door de nieuwe leerstoel zoetwatervisecologie. Natuurlijk zijn en blijven er nog steeds veel kennisleemtes en zijn (nieuwe) maatregelen voor beheer en inrichting nodig. Dit zorgt de komende twintig jaar voor voldoende uitdagingen voor het Vissennetwerk. ■

Het Vissennetwerk is een platform voor de professionele kennisuitwisseling zowel met een wetenschappelijke als een praktische invalshoek, op het gebied van onderzoek, beleid bescherming en advisering van vissen, viswater en visserij in de binnenwateren.

Doelen Vissennetwerk

- Uitwisselen kennis en ervaring
- Genereren van ideeën
- Toetsen van kennis en ervaring
- Beleidsontwikkelingen bespreken
- Samenwerkingsverbanden creëren

Relevante thema's:

- Vis, vishabitat en monitoring
- Water- en visstand en visserijbeheer
- Inrichting en onderhoud water
- Waterkwaliteit en gezondheid van vis
- Beleid
- Vismigratie
- Behoud en bescherming
- Welzijn van vis
- Vis en de voedselketen

De doelgroep bestaat visdeskundigen zoals onderzoekers, waterbeheerders/medewerkers van waterschappen en RWS, medewerkers/beheerders natuurorganisaties, professionals uit de visserijsector, medewerkers van adviesbureau en beleidsmedewerkers van ministerie, provincie en gemeente uit Nederland en Vlaanderen.

Meer informatie over het Vissennetwerk en de bijeenkomsten is te vinden op de website www.vissennetwerk.nl

Snoekbaars stond ook in culinaire zin op het programma van een Vissennetwerkbijeenkomst.

